

Zinnige Zorg psychose

Zinnige Zorg bij psychose

Na de screeningsfase in het traject 'Zinnige Zorg Ggz' werd psychose gekozen als een van de aandachtsvelden, naast posttraumatisch stresssyndroom (PTTS). Paul de Beer is projectleider Psychose bij het Zorginstituut. Halverwege de nu lopende verdiepingsfase is de patiëntencategorie toegespitst en is er een onderwerp toegevoegd, vertelt hij.

Onder de DSM-classificatie 'psychotische stoornissen' vallen heel uiteenlopende aandoeningen, aldus De Beer. Van een moeder die na de bevalling een kortdurende psychose krijgt tot de psychiatrische aandoening schizofrenie, waarbij patiënten langdurig en terugkerend met psychoses te kampen hebben. Het Zinnige Zorg-traject richt zich op deze laatste groep cliënten. Zij maken vaak langdurig gebruik van intensieve zorg. "Voor deze groep cliënten hebben we de richtlijnen vergeleken met de praktijk", zegt De Beer. "Uit de screening is naar voren gekomen dat er dikwijls onvoldoende aandacht is voor de fysieke gezondheid van cliënten. Ze gebruiken veel medicijnen met de nodige bijwerkingen en hebben vaak een ongezonde leefstijl. Evaluatie van de medicijnen en de

lichamelijke gezondheid gebeurt niet altijd volgens de standaard die professionals zelf gesteld hebben."

Gedragstherapie

Het Zorginstituut heeft de aandachtspunten besproken met betrokken veldpartijen, zoals patiëntenvereniging Anoiksis, naastenvereniging Ypsilon en branche- en beroepsverenigingen. Uit dit overleg kwam nog een aandachtspunt naar voren: het inzetten van cognitieve gedragstherapie (CGT). De Beer: "Je kunt iemand helpen zijn psychotische klachten beter te leren herkennen en begrijpen. Ook kun je iemand bijvoorbeeld trainen om zich minder door gedachten te laten meeslepen. Zo vertelde een cliënt dat ze na deze behandeling minder crisisopnames heeft gehad en minder medicatie gebruikt.

Het lijkt erop dat deze therapie nog nauwelijks wordt ingezet."

Om de richtlijnen en de praktijk met elkaar te vergelijken, gebruikt het Zorginstituut de declaratiegegevens. Daarnaast wordt teruggegrepen naar een onderzoek van kenniscentrum Phrenos in de periode 2012-2014, na de invoering van de multidisciplinaire richtlijn schizofrenie in 2012. Volgens de veldpartijen is de informatie nog actueel genoeg om te gebruiken. "Het onderzoek is in 2015 gerapporteerd aan de deelnemende instellingen", zegt De Beer. "Phrenos bewerkt het nu voor ons, zodat we landelijke conclusies kunnen trekken. In een adviescommissie met vertegenwoordigers van betrokken partijen bespreken we hoe we de resultaten kunnen duiden."

Meer dan zorg

De Beer is positief over de samenwerking met de veldpartijen. "Uit de gesprekken is gebleken dat er veel meer speelt voor deze groep cliënten. Zorg en behandeling is niet het enige dat telt. Ze hebben vaak ook problemen op maatschappelijk vlak en de benaming 'schizofrenie' kan als stigmatiserend ervaren worden (zie kader - red.). Dit zijn geen onderwerpen die we onderzoeken. We besteden er wel extra aandacht aan, zodat ons rapport aansluit bij wat er speelt." De verdiepingsfase wordt afgesloten met een verbeteringsmoment. De Beer verwacht dat dit voor het einde van het jaar gereed zal zijn.

Kijk voor meer informatie over de opzet van het Zinnige Zorg-programma op: www.zorginstituutnederland.nl/werkagenda/zinnige-zorg

Psychosegevoelig

Schizofrenie is een ernstige psychiatrische ziekte die ongeveer één op de honderd mensen overkomt. Schizofrenie kenmerkt zich in bijna alle gevallen door het optreden van psychoses. Het woord schizofrenie komt uit het Grieks en betekent 'gespleten geest'. Hierdoor verwarren mensen het wel eens met MPS (meervoudige persoonlijkheidsstoornis, ook wel dissociatieve stoornis genoemd). Maar mensen met schizofrenie hebben geen meerdere persoonlijkheden.

Vanwege dit stigmatiserende beeld wil patiëntenvereniging Anoiksis een nieuwe naam voor schizofrenie. De vereniging spreekt liever van het Psychose Susceptibility Syndroom (PSS), oftewel het psychosegevoeligheidssyndroom.

Bron: www.ypsilon.org